

УТВЪРДИЛ:
СИЛВИЯ ДИМИТРОВА
/ДИРЕКТОР/

ПРАВИЛА И ПРОЦЕДУРИ

ЗА ДЕЙСТВИЯ ПРИ ПРОЯВИ НА ТОРМОЗ ОТ/НАД УЧЕНИЦИ В СУ „СУ СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ ГР. ДОБРИЧ

ЗА УЧЕБНАТА 2023/ 2024 ГОДИНА

Настоящите правила имат за цел прилагането на цялостен училищен подход, полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда.

I. Задължения на персонала

1. Училищен координационен съвет

- 1.1. Планира, проследява и координира дейностите за справяне с тормоза на ниво училище.
- 1.2. Обобщава предложенията на класовете и изготвя общоучилищни ценности, правила и последици.
- 1.3. Обсъжда и приема процедурите за докладване, регистриране и проследяване на случаите на тормоз.
- 1.4. Прави мотивирани предложения до директора с цел подобряване на работата.
- 1.5. Подпомага класните ръководители с материали или консултации със специалисти, съдейства за организиране на периодични обучения на учителите по темата за насилието.

2. Класни ръководители / Психолози/ Педагогически съветник

- 2.1. В началото на годината провеждат занятия в часа на класа, посветени на тормоза и насилието.
- 2.2. С помощта на учениците приемат ценности, правила и последици при прояви на насилие.
- 2.3. Постерите с приетите ценности, правила и последици се поставят на видно място в класната стая.
- 2.4. Запознават учениците с процедурата за съобщаване на случаи на тормоз.
- 2.5. Реагират при всеки опит за насилие над ученик в клас, съгласно утвърдените процедури и приетите правила и последици.
- 2.6. За всеки инцидент или проява на насилие попълват протокол, който предават на УКС.
- 2.7. Участват в работата на екипа, сформирани по конкретен случай на ученик от класа им.
- 2.8. Провеждат периодично превантивни занятия по проблемите на тормоза, като могат да привличат различни специалисти, напр. от Центъра за превенция на насилието, МКБППМН и др.
- 2.9. Информират учениците за Националната телефонна линия за деца 116 111.
- 2.10. Информират родителите за дейностите по механизма, както и за приетите правила и процедури.
- 2.11. Съдействат за включването им в дейностите на ниво училище.

3. Учители, които не са класни ръководители

- 3.1. Включват темата за насилието в учебни единици, при които това е възможно.
- 3.2. Поощряват и развиват съвместното учене, както и поведение на сътрудничество и взаимопомощ.
- 3.3. Познават и използват установената система за информиране и съобщаване за случаи на тормоз над ученици.
- 3.4. Познават правилата и последствията на класа, прилагат ги и изискват от учениците да ги прилагат.

4. Помощен персонал

- 4.1. Полагат грижи за предотвратяване на насилнически действия в училищните помещения, за които отговарят.

4.2. Познават основните принципи на действие и ги прилагат – правила, последствия, протокол за реагиране на насилие.

4.3. Не допускат прояви на насилие и съобщават за тях на класен ръководител, заместник-директор, директор.

II. Процедури за информиране, съобщаване, регистриране, докладване и разглеждане на случаи на насилие и тормоз сред учениците.

Задължение на всеки учител е да се намеси, за да прекрати ситуация на тормоз, на която е станал свидетел.

МЕХАНИЗЪМ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТОРМОЗА И НАСИЛИЕТО ВИНСТИТУЦИИТЕ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ, разработен съгласно Заповед РД 09-5906/28.12.2017 г. на Министъра на образованието и науката, са посочени ТРИ НИВА на тормоз, с които всеки служител следва да се запознае по-подробно.

ПЪРВО НИВО НА ТОРМОЗ - НАРУШАВАНЕ НА ПРАВИЛАТА

Отговор на институцията	Документирание	Последователност на процедурите за интервенция
<p>На първо ниво действията се предприемат от класен ръководител или учител заедно с родител, като се осъществява педагогическа работа – индивидуално, за група деца/ученици или за цялата група/клас.</p> <p>При наличие на щети от материален характер – те се възстановяват.</p> <p>Ако педагогическата работа не дава резултат и насилственото поведение се повтаря, последствията са по-сериозни, то тогава следва се да предприемат действия, предписани за ситуации от второ или трето ниво.</p>	<p>Ситуациите от първо ниво не се регистрират в Дневника със случаи, защото са първа проява на насилие и не се тълкува като тормоз.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Прекратяване на ситуацията и успокояване/интервенция към всички участници. 2) Класният ръководител/учителят подробно се информира за случилото се от всички свидетели и участници в ситуацията на насилие. 3) Уведомяване на родител от класния ръководител/учителя. 4) Консултации – предприемане на индивидуални разговори с участниците от класния ръководител/учителя. 5) Мерки и действия от страна на класен ръководител/учител – намиране на решение, което удовлетворява страните и служи за пример на наблюдателите. 6) Проследяване на изпълнението на предприетите мерки и действия.

ВТОРО НИВО НА ТОРМОЗ

Последователност на процедурите за интервенция	Документирани	Отговор на институцията
<p>1) Прекратяване на ситуацията и успокояване/интервенция към всички участници.</p> <p>2) Учителят/класният ръководител подробно се информира за случилото се от всички свидетели и участници в ситуацията на насилие.</p> <p>Всеки служител, който е станал свидетел на насилието, може да подаде сигнал към ОЗД.</p> <p>3) Учителят/класният ръководител съобщава на Координационния съвет за случая. Прави се оценка на случая и по преценка директорът подава сигнал от името на институцията до ОЗД и/или полицията и се инициира работа по случай.</p> <p>4) Уведомяване на родител.</p> <p>5) Мерки и действия – работа на координационния съвет: анализ на ситуацията от регистъра и предприемане на работа по случай.</p> <p>6) Проследяване на изпълнението на предприетите мерки и действия.</p>	<p>Ситуацията на тормоз се описва в Дневника със ситуации от свидетеля на случилото се или класния ръководител/учителя.</p> <p>Възстановяване на щети при наличие на такива.</p>	<p>На второ ниво действията се предприемат от класен ръководител/учител заедно с психолог или педагогически съветник, председател или представител на координационния съвети задължително участие на родител, като се уведомява директора.</p> <p>По преценка се подава сигнал до ОЗД и/или полиция.</p> <p>Координационният съвет прави оценка на риска и може да даде становище за инициране на работа по случай.</p> <p>Ако присъствието на родител не е в най-добър интерес на детето, например би го наранил, застрашил безопасността му или би нарушил училищната процедура, следва да се уведоми директора, който следва да се обърне към отделите за закрила на детето.</p>

ТРЕТО НИВО НА ТОРМОЗ

Последователност на процедурите за интервенция	Документирани	Отговор на институцията
<p>1) Прекратяване на ситуацията и успокояване/интервенция към всички участници.</p> <p>2) Учителят/класният ръководител подробно се информира за случилото се от всички свидетели и участници в ситуацията на насилие. Незабавно се уведомява директорът и се подава сигнал към ОЗД и/или органите на полицията.</p> <p>3) Уведомяване на родител.</p> <p>4) Консултации – предприемане на индивидуални разговори с участниците.</p> <p>5) Мерки и действия от страна на координационния съвет, интензивна работа по случай, информиране и насочване към други служби и/или услуги от страна на директора.</p> <p>Ако друга организация или услуга е въввлечена в работата с детето или ученика, институцията установява връзка с тези организации или услуги и синхронизира дейностите.</p> <p>6) Проследяване на изпълнението на предприетите мерки и действия.</p>	<p>Ситуациите на тормоз от трето ниво се описват в Дневника със случаи, като по тях се предприема интензивна работа, включваща всички участници; правят се оценки на потребностите и план за действие, както и се инициират процедури в съответствие със Закона за закрила на детето, Наредба за приобщаващото образование, Закона за предучилищното и училищното образование.</p>	<p>На трето ниво се уведомява незабавно ОЗД и/или органите на полицията. Действията на ниво институция се предприемат от директора заедно с координационния съвет със задължителното участие на родител и компетентни власти, организации и услуги (центрове за социална работа, здравни центрове, отдел закрила на детето, полиция и др.) .</p> <p>Ако присъствието на родител не е в най-добър интерес на детето, например би го наранил, застрашил безопасността му или би нарушил училищната процедура, директорът следва да информира отделите за закрила на детето, центъра за социална работа и/или полицията.</p> <p>При материална щета се съставя Протокол за възстановяване на щетата.</p>

1. Комисията заседава най-малко един-два пъти в учебен срок и обсъжда изпълнението на плана, както и резултати от дейността си.
2. При наличие на писмен или устен сигнал, комисията се събира в рамките на 24 часа.
3. При възникване на кризисната ситуация веднага се уведомява Директора на училището. В рамките на един час се подава сигнал в РИО и Отдел "Закрила на детето" в Областна администрация и полицията.
4. При възникване на кризисна ситуация или получен сигнал за ученик, жертва или в риск от насилие, комисията съставя индивидуален план за кризисна интервенция.

Важно допълнение към ЗАЗД и Етичен кодекс на училището:

С цел осигуряване на незабавна и адекватна закрила на децата законодателят е предвидил санкция за неизпълнението на задължително съдействие. Същото е регламентирано в чл. 45, ал. 11 от ЗЗД, като санкциите са "глоба от 1000 до 2000лв. за първо нарушение, а при повторно нарушение - глоба от 2000 до 5000 лв., ако не подлежи на по-тежко административно наказание по специален закон или деянието не съставлява престъпление."

Актове за установяване на административното нарушение се съставят от служителите на Главна дирекция "Контрол по правата на детето" към ДЗАД.

Съставил:

Училищен координационен съвет, утвърден със заповед на Директора № РД-06-502/12.09.2023г.

В състав:

Председател - Юлиана Герасимова – зам.-директор УД

1. Валентина Борисова - зам.-директор НЕ
2. Димитър Димитров - старши учител
3. Пламена Христова - психолог
4. Росица Митева - психолог
5. Драгана Димитрова - педагогически съветник
6. Иванка Колева - координатор ЕПЛР
7. Соня Зоровска - медицинско лице
8. Юлиана Желязкова – родител